

**ОГЛЯД УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ З ПРОБЛЕМ ПАЛИВНО-
ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ № 430, март 2012 р.**

**«УСІ СЕКТОРИ ЕКОНОМІКИ ДЕРЖАВИ ПОМІТНО ПОСТУПАЮТЬСЯ
ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ»**

*Із інтерв'ю з Сергієм Дубовиком, заступником голови Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України
В. Туглук, журналіст*

Проблеми енергоефективності та енергозбереження виникли, безумовно, не сьогодні. Були вони і раніше мірилом ефективності роботи як окремих підприємств та галузей, так і економіки загалом. Однак останнім часом їхня актуальність значно зросла у зв'язку з істотним стрибком цін на енергоносії.

Особливо високі енерговитрати у нас в агропромисловому комплексі. І коли пересічний українець обурюється тим, що ціни на ідентичні продукти в Україні іноді вдвічі вищі, ніж в деяких країнах ЄС, то далеко не кожен знає, що за кордоном на їхнє виробництво витрачають

удвічі-втричі менше енергоресурсів, ніж в Україні.

Мені довелося брати участь в опрацюванні кількох проектів, що стосуються затвердження на законодавчому рівні так званих «зелених тарифів» на електроенергію, вироблену на основі застосування біогазу. Проблема в тому, що коефіцієнт, який встановлюється для «зеленого тарифу» на виробництво електроенергії з біогазу, не мав обґрунтованого економічного розрахунку. Введення зазначеного коефіцієнта призведе до зростання вартості електроенергії, і додаткові витрати ляжуть на плечі пересічних споживачів або на промислові підприємства.

Колись в Україні було приблизно 700 малих ГЕС. Особливо на річках у західному регіоні. З розвитком великої та атомної гідроенергетики про них почали забувати як місцеві органи влади, так і господарства, що їх використовували. Однак, враховуючи нові технології в галузі малої гідроенергетики, повернення до цього не є кроком назад, це по-перше. А по-друге, відновлювати та реконструювати такі об'єкти зі збереженими гідроспорудами економічно вигідніше, аніж будувати нові. Сучасні технології дають змогу робити такі об'єкти закритими комплексами, а їх робота не потребує безпосередньої присутності на об'єкті персоналу. На сьогодні це перспективний напрям виробництва електроенергії з відновлювальних джерел, особливо для західних областей, які мають потужний водний ресурс малих річок.

За розрахунками вчених, теоретичний енергетичний потенціал біомаси в Україні становить 51, а технічно досяжний – 31 млн тонн умовного палива на рік. Порівнюючи з іншими відновлювальними джерелами енергії, можна сказати наступне: конкурувати із застосуванням біомаси може тільки вітроенергетика, технічно досяжний енергетичний потенціал якої становить 28 млн тонн умовного палива. Зважаючи на це, розуміємо, яке значення має біомаса для розвитку енергоефективності країни загалом.

На сьогодні для України склалася складна ситуація, пов'язана з ціною на імпортований природний газ з Росії. Тому біомаса та інші відновлювальні джерела енергії та альтернативні види палива розглядаються урядом як альтернатива використанню природного газу.

Статистика свідчить, що на сьогодні серед 105 ліцензіатів, які виробляють електроенергію за «зеленим тарифом» та передають її в об'єднану енергетичну систему України, лише троє представляють сферу біомаси. Вони не є великими виробниками електроенергії.

Аналіз енергоефективності в галузевому розрізі свідчить про те, що всі сектори економіки держави помітно поступаються енергоефективності країн Європейського Союзу. В середньому по Україні показники енергоефективності для сільського господарства, промисловості, сфери послуг і житлово-комунального господарства становлять відповідно 33 %, 44%, 72 % та 62 % від рівня ЄС. Показник енергоефективності для сільського господарства (33 %) є найнижчим серед усіх секторів України.

На початок 2011 року кількість суб'єктів господарювання, що виробляють теплову та електроенергію з біомаси, становила 118 підприємств. Серед них 70 – приватних, 24 – комунальних і 24 – державних. І з кожним роком їх стає дедалі більше, тобто зростає її використання на внутрішньому ринку.

Пільгами можуть користуватися як ті підприємства, що виробляють біопаливо, так і ті, хто його використовує.

Проекти, що запроваджуються в Україні під патронатом європейських та міжнародних фінансових організацій, проходять чималий перелік прискіпливих експертиз, в яких екологічній безпеці присвячено окремий розділ. Маю віддати шану нашим європейським партнерам – вони не оминають жодного проекту, що може зашкодити довкіллю. На сьогодні це один з основних критеріїв при запровадженні інвестиційних проектів у сфері енергоощадності та енергозбереження.

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР», 27.03.12